

אחרי המלחמה

על סדר היום

תקציב 2009

תקציב קהילה 2009 מתוכנן כאשר ברקע אי-ודאות וחששות כבדים לקראת השנה הקרובה והשפעות המשבר הכלכלי הגלובלי על הקיבוץ. ניתן לומר כי מדובר בתקציב "הישרדות" בעיקרו, כאשר המטרה הינה לעבור את 2009 ללא נזקים ומבלי לפרוץ את מסגרת התקציב. כתוצאה ישירה מכך נעשה תכנון מאד זהיר של השקעות, כאשר הכוונה היא לדחות גם את ההשקעות המאושרות עד כמה שניתן ולבצע רק במידה ולא תיפול עלינו איזו קטסטרופה...

דגשים לתקציב המוצע:

1. בראש ובראשונה המהלך המרכזי בתקציב הינו העלאת גובה הפנסיה לה זכאים הגמלאים, מ-2800 ₪ ל-3600 ₪ לפנסיונר עם ותק מלא ביום השינוי. ברצוני להוסיף עוד כי השנה אנו מתחילים להפריד את הפנסיה מיתר ההכנסות הנוקפות לזכות החבר, דבר שלפחות יפשט ויקל מאד לקרוא את התלוש.
2. מס הגולגולת (מס קהילה ומס שירותים) הוצמד השנה למדד המחירים לצרכן ובמס הקהילה אף חלה עלייה קלה, הנובעת בעיקרה מהגדלה בפרמיה המשולמת לביטוח הסייעודי. זאת עקב קניית הביטוח לכל החיים ולא רק לחמש שנים כפי שקנינו עד עתה. אני רוצה לציין כי בראייה של מסי הגולגולת, כיוון שאינם מיסים פרוגרסיביים, עלינו לשאוף לצמצם אותם עד כמה שניתן בשנים הקרובות.
3. בסיס החישוב, המשפיע מצד אחד על הזכאים לרשת הביטחון ומן הצד השני על גובה מס האיזון עלה בצורה חדה כמעט לכל סוגי האוכלוסייה. כתוצאה מכך אנו צופים הגדלה מסוימת בהוצאות רשת הביטחון והקטנה בגביית מס איזון, זאת למרות שמדרגות המס נותרו ללא שינוי.
4. מים קרים – אנו מתחילים לגבות תשלום על-פי השימוש בפועל כאשר המחיר יהיה 4.15 ₪ לקוב בשלב הראשון, זאת במטרה מוצהרת להשיג חיסכון בצריכת המים על-ידי התושבים, וכן כדי לא להיקלע לחריגה במכסת המים המוקצבת ליישוב.
5. מים חמים – מחיר קוב מים חמים יעמוד השנה על 30 ₪ – מחיר המייצג מערכת בזבזנית ביותר יש ליעל ולשפר או לחילופין לסגור ולעבור לחימום מים עם דודי מים חמים.
6. חשמל – אנו מתכוונים להתחיל ולגבות השנה מחירי מתח נמוך עבור החשמל, דבר אשר אני מקווה שיקטין את הגרעון הגדול אשר קיים בסעיף זה כל שנה.
7. נוי – ענף הנוי נמצא כרגע על פרשת דרכים עקב הפרטת המים הקרים ויש לקבל החלטות בהקדם לגבי השקיית הנוי בשכונות. ברצוני לציין ולהדגיש כי ענף הנוי מבצע עבודות רבות אשר חורגות מהגדרת הנוי הציבורי, כמו איסוף ערמות עלים, כיסוח דשאים ופינוי ענפים מהשכונות ומבתי החברים. לדעתי אחת המטרות העיקריות שעומדת בפנינו היא מציאת הדרך לעשות שימוש מושכל במכסת המים אשר אותה אנו יכולים להקציב לצורך השקיה, שימוש אשר יאפשר שמירה על אופיו הירוק של הקיבוץ.
8. שיקום – העלייה החדה בתקציב השיקום לא מייצגת למעשה עלייה בפועל בהוצאות. בשנים עברו ההוצאות היו נמוכות עקב החזרים גדולים שקיבלנו מביטוח לאומי, אשר איננו צפויים לקבל השנה. בפועל סעיף תקצוב זה הינו אחת הפנים היותר יפות של העזרה ההדדית בקיבוץ כאשר יש לזכור כי כל אחד ואחת מאיתנו עלולים להזדקק לעזרה ביום מן הימים.

9. רשת ביטחון – עלייה חדה מאד בתקציב לעומת שנים עברו אשר באה לנוכח החששות מהמשבר הכלכלי בו נמצאת המדינה מחד ועליית בסיס החישוב מאידך.
  10. תרבות – תקציב התרבות הוגדל על-פי בקשתי מכיוון שאני רואה חשיבות רבה בפיתוח וביצירת תרבות ביישוב – אני קורא למעוניינים לקחת חלק ולתרום בקטע העשייה של התרבות.
  11. נעורים – הסבסוד לנעורים גדל, בין היתר עקב כך שהחלטנו למנות אחראית על התחום במשכורת חלקית.
  12. קרן לעזרה הדדית – היקף הכספים אשר נצבר בקרן עבר את מיליון השקלים. השנה אנו מציעים לעצור את ההפקדות ולהמשיך להפקיד כאשר היתרה בקרן תרד אל מתחת ל-900,000 ₪.
- לסיכום ברצוני להביע תקווה כי למרות שכפי שנראה כרגע צפויה שנה לא קלה, נדע לפעול בזהירות אשר תאפשר לנו להשיג את היעדים המצויינים בתקציב ולבצע את ההשקעות המתוכננות.

דיווח מישיבת הנהלת הקהילה

1. הנהלת הקהילה אישרה הקמת צוות אד-הוק אשר יטפל בסוגיות מעבר דיור חברים וקדימויות במסגרת תקנון הניוד אשר אושר בקלפי. הצוות אשר הוקם בהתאם לכתוב בחוברת יכלול את: דנה וולף, דוד עין דר, אלדד מגל, אלון שפיצר ואיתן קרסנטי.
2. הנהלת הקהילה אישרה את מינויה של טלי מרום לריכוז ועדת בעלי צרכים מיוחדים (ועדת שיקום).

דיווח מישיבת וועדת מחנה

ועדת מחנה שמה לה כאחת ממטרותיה החשובות את הטיפול בבעיות הבטיחות והתנועה בתוך המחנה. במסגרת זו הוחלט להתמקד תחילה בציר שנראה לוועדה כבעייתי והעמוס ביותר, ציר המרפאה – צומת הפחים שמעל גן אלון. הוועדה תתקשר עם מהנדס תעבורה אשר יתבקש בטווח זמן קצר ככל האפשר להמליץ על פתרונות בטיחותיים ועל תכנון נאות לקטע זה, והכול בהתאם למפות ולתוכנית הפרצלציה אשר אושרה.

בהזדמנות זו ברצוני לבקש מהתושבים ליידע אותי או את חברי הוועדה על מטרדים או נושאים אשר לדעתם דורשים טיפול בתחום זה.

אלדד מגל

1. **חיוב אגרת ביוב**
  - (1) כל משפחה תשלם לפי מספר הנפשות במשפחה (כולל חיילים), כפי שמחויב הקיבוץ על-ידי המועצה האזורית (נכון להיום כ-20 ש' לנפש לחודש). במס השירותים המשולם על-ידי כל החברים והתושבים הבוגרים יחויב רק המרכיב שבאחריות הקיבוץ, כלומר טיפול הקיבוץ ברשת הביוב המקומית.
  - (2) בסיס החישוב של ילדים יועלה בהתאם לגובה התשלום של אגרת הביוב, מחושב לפי תשלום חודשי.
2. **מחיר חיוב מים קרים**
  - (1) החל מחודש ינואר 2009 יחויבו החברים על שימוש במים קרים על-פי צריכת המים בהתאם למדידה בשעונים אשר הותקנו.
  - (2) מחיר קוב מים קרים יעמוד על 4.15 ש' לקוב – בשלב הראשון המחיר הינו אחיד לכל הצריכה.
  - (3) ייערך דיון נפרד לגבי השקיית הדשאים בשכונות החברים.
3. **המלצות לעדכון פרק הפנסיה בחוברת שינוי אורחות חיים**
  1. **הגדרה: בסיס החישוב לפנסיונר**
= הזכאות הפנסיונית.
בכוונת הקיבוץ להקצות מקורות תקציביים לתשלום יעד פנסיה בגובה שכר המינימום המותאם באופן יחסי לוותק הפנסיוני של החבר ביום השינוי (01/09/2002).
  2. **בסיס החישוב לקיום פנסיונר בעל ותק מלא ביום השינוי**
במסגרת הדיון על תקציב הקהילה ל-2009 ייקבע בסיס החישוב לפנסיונר, תוך שאיפה לתשלום בסיס חישוב לפחות בגובה שכר
- המינימום במשק, אולם בכפוף למקורות התקציב.
  3. **בסיס החישוב לפנסיונר**
    - א. יחושב על-פי פנסיית היעד בלבד ללא התחשבות בביטוח הלאומי.
    - ב. לפנסיונר יחיד ללא פנסיית שארים יוגדל בסיס החישוב ב-300 ש'.
    - ג. לפנסיונרים ותיקים, שהיו בגיל הפנסיה ביום השינוי תושלם קצבת הזקנה לקצבת זקנה נורמטיבית.
    - ד. למקבלי קצבאות זקנה מוגדלות, עקב דחייה במועד קבלת קצבת הזקנה מלפני השינוי, תשולם הקצבה הנורמטיבית בלבד.
  4. **מחויבות הקיבוץ לתשלום בסיס החישוב (פנסיה) לפנסיונר**
    - א. כל פנסיונר (חבר שהגיע לגיל פרישה) זכאי לפנסיה לפחות בגובה סכום פנסיית המינימום שהגדירה התנועה הקיבוצית.
    - ב. המקורות לתשלום פנסיית המינימום:
      - (1) צבירת הקיבוץ עבור החבר עד יום השינוי.
      - (2) צבירת החבר בכל אפיק חיסכון פנסיוני מיום השינוי (כולל קרן השתלמות).
      - (3) אם הצבירה עבור החבר מהפקדות הקיבוץ ומהפקדות החבר אינה משיגה את פנסיית המינימום, ישלים הקיבוץ את הסכום החסר מתקציב הקהילה לפנסיה תקציבית, כך שהחבר יקבל את פנסיית המינימום.
      - ג. כל חבר שהגיע לגיל פנסיה עד 31.12.04 זכאי לקבל את מלוא בסיס החישוב לפנסיונר ללא

התניה של הוותק הנצבר לחבר
עד היום הקובע.
ד. כל חבר שהגיע לגיל פנסיה
לאחר 31.12.04 זכאי לקבל
מהקיבוץ רק את החלק היחסי
מבסיס החישוב המחושב לפי
הוותק שצבר עד יום השינוי.

5. מחויבות הקיבוץ לקניית פנסיה
צבורה אישית על שם החבר
מחויבות הקיבוץ לפנסיונר ביום
השינוי הינה לפי יעד הפנסיה
שאושר ליום השינוי: 1,250 ₪
לחודש. לחבר לפני גיל פנסיה ביום
השינוי מחויב הקיבוץ לקניית
החלק היחסי מ-1,250 ₪ על-פי
הגיל והוותק ביום השינוי. סכומי
הפנסיה הנ"ל יהיו צמודים למדד
המחירים לצרכן הידוע ביום
השינוי.

6. קביעת הוותק הפנסיוני לחישוב
מחויבות הקיבוץ להשלמת בסיס
החישוב מפנסיה תקציבית
א. הגדרה:
גיל החישוב להתחלת צבירת
הוותק לזכאות לפנסיה = גיל
30.
גיל פרישה – גיל יציאה
לפנסיה על-פי הדין כיום: 67
לגבר ולאישה. גיל זה עשוי
להשתנות על-פי הקבוע בדין).

ב. חישוב הוותק הפנסיוני (גיל
פרישה פחות 30 שנה)
(1) חישוב הוותק הפנסיוני לכל
מי שיצא לפנסיה עד
31.12.08 לפי 35 שנה ותק
מכסימלי לגברים ולנשים.
(2) חישוב הוותק הפנסיוני לכל
מי שיצא לפנסיה מ-1.1.09
לפי 37 שנה ותק מכסימלי
לגברים ולנשים.
(3) אם יבוצעו בעתיד עדכונים
לגיל הפרישה יעודכן הוותק
הפנסיוני על-פי השינוי
שיבוצע לכל החברים
שיגיעו לגיל פרישה לאחר
מועד העדכון.

7. תשלום פנסיה תקציבית לנשים
להן פנסיה במגדל (שמשון)
שהגיעו לגיל זכאות לקצבת זקנה
מביטוח לאומי והפנסיה תשולם
להן על-ידי מגדל מגיל 65:
א. חברה שהחליטה לסיים את
עבודתה במועד הזכאות לקצבת
זקנה ואין לה מקור פנסיוני
בנוסף למגדל, תהיה זכאית
לפנסיה תקציבית ממקורות
הקיבוץ ממועד קבלת קצבת
הזקנה ועד גיל 65, בגובה
זכאותה הפנסיונית ביום
השינוי אך לא יותר מפנסיית
המינימום ותמשיך לשלם
מתקציבה את התשלום לקרן
הפנסיה.
ב. חברה שתבחר להמשיך לעבוד
במועד זכאותה לקצבת זקנה
ועד גיל 65 תהיה זכאית
לפנסיה תקציבית חלופית
לסכום הזכאות היחסי מתוך
הפנסיה הצבורה בקרן הפנסיה
מגדל בלבד, אך לא תהיה
זכאית לתוספת להשלמת בסיס
החישוב של פנסיונרית שאינה
עובדת ותמשיך לשלם את
התשלום לקרן הפנסיה
מעבודתה ו/או מתקציבה.
ג. תחילת עדכון זה מ-1.1.09.

8. חבר שלא מושך פנסיה בגיל 67 לא
יהיה זכאי להשלמת הפנסיה על-פי
דרישות רשם האגודות השיתופיות,
אלא יהיה זכאי לפנסיה תקציבית
בגובה הזכאות לבסיס חישוב פחות
סכום הפנסיה שאמור היה לקבל
מקופות הפנסיה אילולא דחה את
מועד קבלת הפנסיה.

9. חבר בגיל העבודה (גם אם אינו
עובד) חייב לשלם את הפרמיה
לקרן הפנסיה לרכישת הפנסיה
לפחות בגובה פנסיית המינימום
שהגדירה התנועה, כתנאי לזכאות
להשלמת פנסיה מהקיבוץ, אם
יהיה זכאי בגיל פרישה.

פנסיה – החלטות חדשות

על החלטות ועד ההנהלה

אלדד – מדוע היה צורך בהחלטות חדשות בנושא הפנסיה?

עד 2004 היה חוק שאמר שגיל 65 הוא גיל פרישת חובה, זאת אומרת, כאשר העובד הגיע לגיל הזה, המעסיק יכול היה להוציא את העובד לפנסיה, בלא שהדבר ייחשב לפיטורין. לנשים היתה אפשרות לצאת לפנסיה החל מגיל 60. גיל היציאה לפנסיה לנשים הוא למעשה הגיל בו הן מתחילות לקבל קצבת זקנה מהביטוח לאומי ובגיל הזה קרן הפנסיה אמורה להתחיל לשלם את קצבת הפנסיה מעבודה. לא היתה אפשרות להמשיך לעבוד ובו בזמן לקבל קצבת זקנה.

ב-2004 שינו את כללי הפנסיה: העלו את גיל הפרישה, בצורה הדרגתית הן לגברים והן לנשים ל-67. לנשים קיימת אפשרות לפרוש כבר בגיל 62 (הגיל יוסיף לעלות ויגיע בשנת 2013 ל-64), ולקבל קצבת זקנה ופנסיה.

חוקי המדינה חלים גם עלינו ועל-פיהם אנחנו שואפים להגיע להחלטות שלנו. אצלנו בגבעת חיים, ברגע שחברה הגיעה לגיל המזכה אותה בקצבת זקנה מהביטוח הלאומי, היא קיבלה את הפנסיה של הקיבוץ, בין אם היא עבדה ובין אם לאו. כתוצאה מכך, חברות בגיל העבודה, שעבדו, קיבלו פנסיה מהקיבוץ...! מצב זה נראה לנו בלתי סביר. במקומות אחרים לא מאפשרים פנסיה לאדם עובד. יחד עם זאת, לדעתנו, כשמדובר בחבר בגיל הפרישה, כלומר לאחר גיל 67, שעובד, לא צריך לפגוע בפנסיה שלו. על רקע זה, נערך דיון ונתקבלו החלטות.

האם סכום הפנסיה של הקיבוץ זהה לבסיס החישוב? האם בסיס החישוב של הקיבוץ זהה לשכר המינימום?

בסיס החישוב שווה לגובה הפנסיה – ולהיפך. עד השנה, היה בסיס החישוב לפנסיונר 4,600 ולפנסיונר יחיד 4,900.

בחברת השינוי, בסיס החישוב מתייחס לכל המקורות: שכר עבודה, פנסיה, ביטוח לאומי – זו ההגדרה. השנה אנחנו מפרידים לחלוטין את הפנסיה מכל יתר מקורות החבר בגיל הפרישה מעבודה. בסיס החישוב יחושב על פי גובה הפנסיה בלבד, כאשר השנה מוצע שבסיס זה יהיה בגובה 3600 ₪, ומשנה הבאה בגובה שכר המינימום במשק. בסיס החישוב מחושב לפי הוותק היחסי.

בוא נבהיר עוד פעם, מהי הפנסיה התקציבית?

על הקיבוץ להחליט על יעד פנסיוני. היעד המומלץ על-ידנו הינו גובה שכר המינימום במשק, שהוא, נכון להיום 3850 (לא כולל ביטוח לאומי) לחבר שהיה פנסיונר עם ותק מלא ביום השינוי. הסכום הזה מורכב מקרן- שמשון, (שעברה למגדל) ולחלק מהחברים עתודות – ומהשלמה ליעד, היא הפנסיה צבורה התקציבית. הקרן הצבורה מגיעה לסכום של 1316 שקל לחודש לחבר בוותק מלא, ולכן הפנסיה התקציבית היא כ-2500 שקל (מ-1316 עד 3850), שאותה משלם הקיבוץ ממקורותיו. לחברים אשר הגיעו לגיל הפנסיה לאחר יום השינוי יש גם מקורות פנסיונים אותם צברו לעצמם והם שייכים להם.

מה לגבי פנסיה מקרנות פרטיות?

פנסיה פרטית שחבר צבר לפני יום השינוי אנחנו מקזזים מסכום הפנסיה התקציבית שהקיבוץ מספק, כיוון שלפני יום השינוי כל הכנסות החבר היו שייכות לקיבוץ. אנחנו מחשבים את זה כחלק מההכנסות הפנסיוניות של החבר וזה יורד מההשלמה, אך מי שיש לו פנסיה גבוהה מזו שהקיבוץ משלם מקבל אותה לכיסו.

מהו ותק פנסיוני ומהו ותק יחסי?

הוותק הפנסיוני של כל חבר מחושב מגיל 30, עד יום השינוי. התחלת החישוב היא בגיל 30, כיוון שעל-פי כללי העזיבה עוזב קיבוץ זכאי לפנסיה מהקיבוץ ושנות הוותק שלו נמנות בגיל 30.

השנים מאז השינוי אינן נספרות בחישוב הוותק הפנסיוני של חבר הקיבוץ. בשנים אלה חבר צובר לפנסיה השייכת לו, אבל, חלק זה יורד מפנסיית המינימום של הקיבוץ.

החישוב נעשה כך: מחשבים את הוותק הפנסיוני (מגיל 30 עד יום השינוי), ורואים באופן יחסי איזה חלק מהוות השנים שאחרי השינוי מהוותק הפנסיוני המלא שלו. למשל, אם ב-2009 הוא יצא לפנסיה, שזה אומר 7 שנים נוספות, ועד יום השינוי היו לו 30 שנה, אז הוותק הפנסיוני היחסי שלו הוא 30 חלקי 37 (30 שנות עבודה במסגרת הקיבוץ הישן ועוד 7 שנים שהוא צבר בעצמו במסגרת הקיבוץ החדש) – כך עושים בכל מקום. יש חברים שנהנים מזה מאוד, כי הם צברו פנסיה גבוהה יותר משכר המינימום, ויש חברים שלא צברו מספיק ואז הפנסיה שלהם נמוכה במעט משכר המינימום. לקיבוץ גבעת חיים יש מחויבות לפנסיית מינימום מתוקף תקנות הערבות של רשם האגודות השיתופיות. ב-2009 הסכום הוא 2654. פחות מזה גבעת חיים לא תשלם לפנסיונר, גם למי שלא צבר מספיק. סכום זה כולל את קרן שמשון או עתודות.

מה ההגדרה של ותק מלא

ותק מלא פירושו חבר שהיה פנסיונר ביום השינוי, כלומר חבר שכל שנות הוותק שלו, מגיל 30 עד גיל הפרישה עברו במסגרת הקיבוץ הישן. עד השינוי זה היה 35 שנים לגבר ו-30 לנשה. החל משנת 2004, שבה השתנו כללי הפנסיה במדינה, ותק מלא הוא 37 שנים. השינוי מהוותק הקודם (35 ו-30) ל-37 הינו מדורג.

מהי קצבת זקנה נורמטיבית

פה צריך להסביר, שחוקי הביטוח הלאומי נחקקו במדינה רק בשנת 1952, כלומר, רק משנה זו התחילו לחשב את הזכויות לקצבת זקנה. אנשים שבאותה שנה כבר היו מבוגרים ונשארו להם מעט שנים עד גיל 65, גיל הפנסיה, קבלו קצבת זקנה קטנה, לעומת אחרים, שבשנת 1952 היו צעירים הרבה יותר ולכן היו להם הרבה יותר שנות תשלום לביטוח לאומי ומכאן שהם זכאים לסכום יותר גדול. הכוונה שלנו, להשלים לכל החברים המבוגרים מהדור הראשון את קצבת הביטוח הלאומי לסכום נורמטיבי שהוא כיום 1820 ₪ או 1654 למי שמנכים ממנו בריאות. יש גם אפשרות היום לדחות את משיכת קצבת הזקנה מבטוח לאומי דבר המזכה את הדוחה בתוספת של 5% לשנה על כל שנת דחייה.

כשמדברים על מקורות הקיבוץ לפנסיה, האם הכוונה לתקציב השנתי השוטף או לכסף מגת?

השנה, 2009, נממן את הפנסיה מתקציב הקהילה השוטף בלבד. הסכום הכללי יגיע ל-5 מיליון שקלים...! זו ההוצאה הגדולה ביותר בקהילה. רוב הכסף, כ-4 מיליון שקל יבוא מרווחי המשק שעוברים לקהילה, והשאר מהכנסות הקהילה. בהמשך, הכוונה היא לייצר עתודה גדולה מכספי גת. על כך צפוי דיון, כאשר הכוונה היא שכספי גת יהוו עתודה בלבד, כי המקור צריך להיות ברובו מכספי המשק. אלה הכספים שעד שנת 2008 הוקדשו להחזרת החוב של הקיבוץ, ומעתה ואילך נוכל להקדיש אותם לצורכי הקהילה, ברובם לפנסיה.

נאמר בהחלטות שכל פנסיונר זכאי לפחות לפנסיית המינימום שהגדירה התנועה הקיבוצית – איפה אנחנו מול התנועה הקיבוצית?

התנועה הקיבוצית לא הגדירה סכום לפנסיה. ועדת הסיווג הגדירה תנאים שבהם חייבים לעמוד כדי להישאר קיבוץ – גם קיבוץ מתחדש, בין השאר פנסיה. דובר על פנסיה ב"רמה הוגנת" וצוין שרמה הוגנת הינה רמה של עוזב קיבוץ (דמי עזיבה). השנה מדובר על 2600 שקל, וסכום זה נחשב בפי רשם האגודות כפנסיית מינימום (לא כולל ביטוח לאומי, אבל כן כולל קרנות, כמו אצלנו שמשון ועתודות). השנה יש כוונה לשנות את הקריטריון לקביעת גובה הפנסיה, לא לפי פנסיה של עוזב קיבוץ, אלא לפי הבטחת צרכים בגובה 35 אחוזים מהשכר הממוצע במשק.

כאמור, קיבוץ גבעת חיים הגיע להחלטות משלו לגבי גובה הפנסיה ולגבי הכללים שחלים על הקיבוץ בנושא זה, אבל באשר לחברים שלא צברו מספיק, הקיבוץ החליט להבטיח שתהיה להם פנסיה בגובה החלטות ועדת הסיווג.

שאלה ורשמה דינה רמגי

אליהו דביר ז"ל

סבא אליהו,

נולדת לפני 79 שנים בסנטיאגו שבצ'ילה כבן בכור ליעקוב ופאולינה. הוריך היו סוחרים אמידים. גדלת בבית ציוני שהרבה בפעילות למען ישראל. הוריך, שהיו מראשי הקהילה היהודית בעיר תרמו וגייסו מדי שנה דולרים רבים לקופת הישוב בישראל. שליחים שהגיעו מישראל ללובי היהודי היו תמיד מבין אורחיהם הפרטיים.

גם את אילנה הכרת בגיל עשרים בתנועת "דרור": תנועה ציונית שפעלה בצ'ילה.

כעבור שנתיים נשאת אותה לאשה... ויחד הקמתם בית אוהב וחם לשלושת ילדיכם: אפרים, רבקה ומירי.

עוד בצעירותכם הייתם ציונים ורק בשנות השלושים לחייכם אזרתם כוח, ולמרות התנגדות ההורים, עלייתם לישראל. הקליטה בארץ לא היתה קלה. המיתון של 63 פגע במשפחתך, ואתה, אליהו, כאב המשפחה התמודדת לא רק עם קשיי שפה, אלא גם עם קשיי כלכלה.

ההחלטה לעבור ולחיות בקבוץ היתה מכרעת, כך מתברר. החיים בקבוץ היו שונים מאוד ממה שהכרתם, אך החברים קיבלו אתכם באהבה, עטפו, תמכו ואפשרו לכם גם כעולים חדשים להרגיש שייכות לבית החדש. אתה, אליהו, כדרכך, עבדת קשה ותרמת את חלקך לקולקטיב—נהגת שעות ארוכות על משאיות כבדות בדרכים לא דרכים. היית חרוץ, שקט ענו ואוהב אדם.

אך בעיקר אתה משמש דוגמה ומופת לאהבת משפחתך. בימינו זה לא מובן מאליו שזוג צעיר, בשנות העשרים לחייו, שנישא באהבה ראשונה ישמור ויטפח זוגיות כל כך יפה במשך 69 שנים. הקשר ביניכם, אליהו ואילנה, האהבה, הכבוד, התמיכה, הנאמנות והטיפול ההדדי הם המורשת שהעברתם לנו ולילדינו.

אליהו, אתה משמש דוגמה גם לקשר שלך עם הילדים. היית אבא מפנק, דואג, אכפתי, קשוב ורגיש. גם אותי ואת כל החתנים קיבלת כמו בת ובנים שלך. השיחות שלי איתך היו משמעותיות ועמוקות. התעניינת בכל דבר, פוליטיקה, ספורט, גיאוגרפיה, מדע חינוך ועוד.

הקשר שלך עם הנכדים והאהבה שהענקת להם היו גם כן ללא גבולות. המילים "נוסעים לקיבוץ" היו כמטה קסם עבורם וביתכם היה להם ואף לנינים כגן עדן. חופשים רבים בילו איתך הנכדים בעבודה: רחצו מכוניות, תדלקו, ספרו גלגלים, סחבו וסידרו, אך בעיקר אכלו על חשבונך בקפיטריה של הפנצ'ריה. בבית שיחקת איתם כדור סל, כדור רגל, טיילת ופינקת אותם בחום.

סבא כל כך מפנק, יחד עם סבתא כל כך נפלאה—זו זכות של כל נכד ונכדה. לא פלא הוא שכולנו כל כך אוהבים אותך ורואים בך הבעל האבא החם החבר והאדם שאין כדוגמתו.

אוהבת אותך

נורית – כלתך

אבא יקר,

קשה לתאר במילים מה שהלב שלי מרגיש. לפני שנים רבות מסע החיים שלי הוביל אותי למרחקים, אך למרות המרחק תמיד היה קל להרגיש קרוב אליך ואל אמא. תמיד התעניינת בנעשה בחיינו, תמיד היית שם איתנו עם כל הלב לעודד, לתת עצה טובה, להוביל בתבונה ובחכמת חיים ומעל לכל לתת מאהבתך.

אבא, אני מרגישה מבורכת שזכיתי לאבא כמוך! ומודה לאלוהים על הדרך בה הוא לקח אותך, ללא כאבים ובשלווה. דרכי בורא עולם נסתרות, אתה נפחת את נשמתך ב-8 בינואר בשעה 11:00 בלילה, באותה שעה בה נולד נכדך הבכור ברק, לפני 32 שנים. שאלוהים ימשיך לברך אותך, אבא, אנחנו נתגעגע אליך ונשמור אותך תמיד בזכרונות נהדרים שאתה משאיר לנו.

היה מבורך אבא שלי היקר!

רבקה

סבא יקר,

אומרים שרק צדיקים נפטרים בשנתם. תראה, סבא, כמה אנשים באו לחלוק לך כבוד, כמה אוהבים אותך!

אתמול מירי אמרה שהיית האבא הכי טוב בעולם, ואני מוסיפה שהיית גם הסבא הטוב בעולם. אתה הענקת לי את המתנה היקרה לי מכל – את אבא שלי.

אני זוכרת, שכשהייתי קטנה, נהגת לקרא לי 'פקה פקה' כי כשראיתי אותך לא הפסקתי לספר לך סיפורים ושרתי לך שירים, ואתה כל-כך שמחת. כשגדלתי קראת לי 'מלכת היופי שלי' והתייחסת אלי כמו נסיכה. כל-כך הרבה חיבה ואהבה הרעפת עלי ועל כל הנכדים. כולם כל-כך אהבו אותך, סבא, אפילו הכלבה דינה, החומה והחמודה, רק היתה שומעת את צעדיך וכבר רצה לקראתך.

בחופשים, לקחת את הבנים לעבוד איתך בתחנת הדלק, ואני הלכתי עם סבתא לעבוד במכבסה. כשחזרת הביתה לארוחת צהרים תמיד קיבלת מנה כפולה, אך סבתא היתה מזכירה לך: אליקו זה לא בריא, אתה תשמין!

וכמו מרבית האנשים השמנים, היית תמיד מצחיק אותנו וניחנת בחוש הומור. רק לפני חודש, כשהאכלתי אותך, סיפרת לי בשקט שהאחיות רוקדות סמבה בלילה, אמרת לי: "רעותי, עוד מעט תבואי ותרקדי איתי סמבה". לפני שבועיים אמרת לברקי, אני יותר לא משחק משחקים ואני אקח את הכדורים שלי כי אני רוצה לראות את הנין הבא שלי. לאחרונה, היית כבר תשוש מאוד, אבל כשבאתי אליך עם שי, לא ויתרת, פתחת עיניים, הוצאת יד ולחצת לו יד, גבר לגבר.

סבא, כמה שאתה חסר לי. רצה הגורל שביום ובשעה שברק נולד, בדקה שמכבי ניצחו את אולימפיאקוס – אתה נחת בשנתך. ועתה אני מבקשת עבורך את מה שאמור כבר לסבא אחר:

"משיירת מלאכי שמים, שמלווים אותך כעת,
אני מבקשת שישמרו עליך ושישמרו עליך טוב.
כי אתה ראוי למשמר שכזה.
אוהבים אותך סבא, הנכדים והנינים.

רעות

9

אליהו

היית כאבא עבור כולנו, אהבנו לשבת לצידך, לדבר איתך, לצחוק ולספר לך כל דבר העולה על רוחנו, ותמיד היית שם, פתוח להקשיב לנו, חיוך פניך נתן לנו תמיד הרגשה טובה. מעטים האנשים שמסתפקים במועט, אבל אתה, אליהו, היית מאותם אנשים שכל מה שהיה לך בחיים תמיד הספיק לך. מעולם לא הרמת קול. היית עניו וצנוע ויושרך בלט לפני הכל. היית בשביל כולנו דמות נערצת, אליהו, אתה תחסר לנו. אך בתוך הלב תמיד תישאר איתנו.

אילנה, מירי, רבקהליה ואפרים, לכם יהיה קשה בלי אליהו שהיה עבורכם בעל מקסים ואבא נהדר, אך אני בטוח שבדרך שאני מכיר אתכם, אליהו יישאר בזכרונכם ותשמרו את זכרו. אומרים שכשאדם הולך לעולמו, רק אז מתחילים להבין את גודל האבידה.

אתה אליהו שכל-כך אהבנו, תחסר לנו מאוד כי היית הכל עבורנו. עשרות ניצבים כרגע מולך ומביטים בך. כשאתה שוכב על משכבך, שקט, כפי שחייך היו—תמיד העדפת את הצניעות ואת השקט. אני זוכר ימים שעבדת מבוקר עד ערב, היית מגיע עייף הביתה. אבל תמיד היית ראשון לנסוע לבקר נכדים או ילדים, כי היית שם בשבילנו. אילנה נשארת כרגע לבד, יהיה לה קשה, אפרים, מירי ורבקה, תהיו איתה, תדאגו לה ותנו לה את רגעי האושר להם היא זקוקה ברגעים קשים שעוד יהיו לה. מגיע לה, אשה שהלכה אחרי אליהו באש ובמים.

אני וכל מי שניצב פה גאים בך ומעריצים אותך על הטיפול המסור ונוכח, שאמא יש רק אחת.

יובל גפני – החתן

אקדמיה בעמק חפר – חזון שהתממש

שחר מזור, 28, בנם של מרגלית וגדי, עשה צבא, נסע, עבד במכירות בארה"ב ובקנדה, חסך, והיום הוא לומד הנדסת חשמל ואלקטרוניקה במכללת רופין.

למה בחרת ללמוד ברופין, האם בגלל הקרבה לקיבוץ?

אכן, הקרבה לקיבוץ היתה חלק מהשיקולים שלי, וגם העובדה שהמקצוע שבו אני מעוניין נלמד שם. דבר נוסף, ברופין הלימודים יותר אינטימיים (כשלושים עד ארבעים תלמידים בכיתה) מה שמקנה יחס אישי, ישנה היענות גדולה מצד המרצים וההנהלה לכל בעיה שנוצרת. למשל, תלמידים שיוצאים למילואים במהלך הלימודים, מקבלים תמיכה מלאה מרופין, ובמידת הצורך אף "מצמידים" להם חונך שיעזור להם להשלים את החומר.

זו הרגשה טובה לדעת שתומכים בך, גם אני נעזרתי לתקופה קצרה בחונך וזה הקנה לי הרגשה שלרופין איכפת מהסטודנטים. לדעתי, הפריווילגיות הללו לא ניתנות לסטודנטים הלומדים באוניברסיטאות השונות, חרף המספר הרב של הסטודנטים.

הלימודים ברופין הם ברמה גבוהה. הבעיה היא שרופין לא כל-כך מוכרת בתעשייה בתור מכללה שמוציאה מהנדסים, זאת עקב המספר הנמוך יחסית של מהנדסים היוצאים מרופין לעומת מהנדסים היוצאים מהאוניברסיטאות השונות.

חשוב לציין שרופין לאט לאט רוכשת לעצמה מוניטין, אבל זה לוקח זמן.

בתיכון היית חזק במקצועות האלה?

ממש לא... תקופת התיכון היא לא אינדיקציה לשום דבר, הראש שלי היה במקום אחר. אחר כך יוצאים לעולם, ולאט לאט מתכווננים לכיוון מסוים.

כאשר החלטתי ללמוד לימודים אקדמאים הייתי צריך לשפר כמה בגרויות כדי לעמוד בתנאי הקבלה. תחילה לא היה לי כיוון מסוים אך לאחר המכינה החלטתי לפנות לתחום ההנדסה.

אתה יושב הרבה על החומר?

בוודאי, אין ברירה. נאבקים בחומר, לפעמים נשארים ברופין, לומדים בקבוצות, נעזרים בטלפון, עובדים הרבה יחד באמצעות האינטרנט – שיחות ועידה בסקייפ. אמרתי כבר, רופין הוא מקום מאוד אישי, בכל שעה אפשר לפנות למרצה שלך, אם בשעות v לימודים או בשעות הקבלה. יש אפילו מרצים שמוסרים לך את מספר הטלפון הנייד ואת המייל שלהם, דרך נוספת היא הפורום הכיתתי, והמרצה מחזיר לך תשובה.

איך אתה מממן את עצמך כסטודנט?

לפני הלימודים חסכתי קצת, אבל זה לא מספיק. הבעיה הכלכלית ללא ספק לוחצת, אפילו מפריעה ללימודים זה אלמנט שמתווסף לדאגות.

יש מסגרות שעוזרות ומעניקות מלגות. מכללת רופין היא אחת מהן, כך גם משרד החינוך אשר לא מעניק מלגת לימודים מלאה אלא סכום מסוים, הכול על-פי קריטריונים סוציו-אקונומיים.

סטודנטים נעזרים במידה זו או אחרת בהורים, יש משפחות שיכולות לתמוך יותר וכאלה שפחות, וזה מקל. מעטים הסטודנטים שבשלב כזה או אחר לא זקוקים לעזרה כלשהי, גם אני מן הסתם נעזר בהורים, אבל משתדל כמה שפחות.

שעות הלימודים הרבות מקשות מאוד לשלב עבודה ולימודים, רק פה ושם עבודות מזדמנות בין הסמסטרים.

כרגע אין לי צורך במכוננית בגלל הקרבה של רופין לקיבוץ.

נכון שהלימודים הם פרק זמן ארוך מאוד, שבו מגיעים למצב כלכלי בעייתי – אבל מסתדרים, אנחנו לא הראשונים ולא האחרונים.

אתה לומד הנדסת חשמל ואלקטרוניקה – המקצוע יחזיר לך את ההשקעה?

במצב הנוכחי של השוק, המשבר הכלכלי העולמי כשבחדשות שומעים על פיטורין, זה אכן מטריד, אבל אני יודע שבתחום הזה תמיד יזדקקו לעובדים ואני מאמין שעד שאני אסיים את הלימודים המצב ישתפר.

כחלק מהלימודים אני עושה התמחות במערכות רפואיות, אני מקווה שבעתיד אשתלב באחת החברות שעוסקות בציווד רפואי או בציווד עזר רפואי. כללית, המקצוע הזה מבוקש בחברות שמתעסקות במחשבים, אלקטרוניקה, מוליכים למחצה וכדומה.

אלקטרוניקה זה תחום מאוד רחב, יש לו ביקוש גדול, יש אפילו יותר ביקוש מהיצע.

יש ברופין פרווילגיה לתושבי עמק חפר?

ממש לא, וגם אין לי שום ציפיות בכיוון זה. בין הסטודנטים הלומדים ברופין יש בני קיבוצים ומושבים מהאזור, לא יודע כמה באחוזים, בכל מקרה אין להם שום יתרון, חוץ מהקרבה לבית.

יש ברופין תרבות, פוליטיקה, הפגנות סטודנטים?

אגודת הסטודנטים פעילה ומאוד דומיננטית. בין השאר הם מארגנים כל מיני פעילויות העשרה ופנאי. הפעילויות

ב-מרכז האקדמי רופין לומדים כיום למעלה מ-3,500 סטודנטים. שנהגים מרמת לימודים גבוהה, מתכניות לימוד ייחודיות, משירותי קמפוס מתקדמים. מיחס אישי ומחיי חברה תוססים. כל אלה מתבטאים בשיעור המסיימים הגבוה ביותר מבין כל המכללות בארץ.

קמפוס המרכז האקדמי רופין, שוכן בעמק חפר שבשרון. מוקף בפרדסים וביישובים כפריים ופרוש על פני 150 דונם ירוקים ומטופחים. קמפוס בית הספר למדעי הים והסביבה הימית של המרכז האקדמי רופין, שוכן במכמורת.

בית הספר למדעי החברה והניהול מעניק תואר B.A. בתחומים כלכלה ומנהל, כלכלה וחשבונאות, מנהל עסקים ומדעי ההתנהגות. כמו כן, בית הספר מעביר תכנית לימודים ייחודית במנהל עסקים למנהלים.

בית הספר להנדסה מעניק תואר B.Sc בתחומים הנדסת אלקטרוניקה, הנדסת תעשייה וניהול והנדסת מחשבים. בימים אלו אנו מפתחים ומציעים תכניות לימודים חדשניות בהנדסת מערכות רפואיות ובהנדסת מערכות ימיות.

בית הספר למדעי הים מעניק תואר B.Sc במדעי הים והסביבה הימית. בית ספר זה הוא יחיד מסוגו בישראל. הקמפוס שוכן במכמורת ומאפשר קיום של תכנית לימודים מרתקת וחדשנית המשלבת בין החומר התיאורטי ללימוד מעשי על החי והצומח הימיים. הלימוד המעשי מתבצע בים. בימים אלו אנו מקימים במקום את המעבדה הבינלאומית ללימודי הים התיכון.

המכינה הקדם-אקדמית כוללת מגוון מסלולים קדם-אקדמיים להשלמת בגרויות ולשיפור ציוני בגרות על פי התאמה אישית.

מתקיימות בדרך-כלל ביום שלישי בצהריים, עוצרים את הלימודים לשעה וחצי. זו מין הפסקה גדולה לאוורר את הראש – וחוזרים ללימודים.
לא מורגשת פעילות פוליטית, ולא זכור לי שהתקיימו הפגנות.

לבד מהקרבה לרופין ומשכר הדירה הנמוך היחסי, יש יתרון למגורים בקיבוץ?

לא בדיוק. אני גר בשיכון קוקוריקו שזה חדר מאוד קטן וצפוף מה שמקשה על הלימוד בבית כי דרוש מרחב, שולחן גדול למחשב, מקום לפתוח ספרים וכו'. אז מה עושים? מאלתרים, מביאים כיסאות, מארגנים את הבית ללימודים – ומסתדרים...

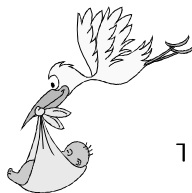
אתה משחק כדורסל בערב?

כן, אני משתדל לפחות פעם בשבוע להתאוורר וללכת לשחק. זה נוהל קבוע, סוג של חובה. עוזבים את הכל, עושים הפסקה – והולכים לנקות את הראש. על המגרש פוגשים את כל הצעירים שגרים פה בקיבוץ, מגילאי צבא ועד שלושים פלוס.

אתה עוקב אחר התהליכים בקיבוץ, קליטת בנים?

אני עוקב חלקית, שומע מחברים שלי שמתעניינים, אבל אני לא כל-כך מתעסק בזה.

שאלה ורשמה דינה רמגי

מזל טוב
 למימי – להולדת
 הנין
 נכד לדפנה
 בן לשחר וקרן
 ברכות למשפחה

מזל טוב
 לרחל ואליהו
 קפלן
 להולדת הנכדה
 סער
 בת לשי וטלי
 ברכות למשפחה

מזל טוב
 לניצה ברדה
 להולדת הנכד
 איתמר
 בן לזיו ואלה
 אח לרוני
 ברכות למשפחה

מזל טוב
 לאלדד ויוליה
 גיל
 להולדת הנכדה
 נועה
 בת לשי וטרי
 ברכות למשפחה

ארכיון גבעת חיים

הארכיון ממוקם בבניין הספרייה, בחלק הצפוני. מבנה הארכיון מחולק לאולם, שמאכסן את כל החומרים ההיסטוריים משנת 1932 ועד עכשיו, ולמשרד שמשמש גם לתצוגת ציורים של חברי הקיבוץ – חברים שמציירים מוזמנים להביא את יצירותיהם לארכיון. האולם הצפוני משמש לתצוגות קבועות מעבר הקיבוץ. החומרים ההיסטוריים כוללים: עלונים, דיוני מזכירות, אסיפות, חומר מהענפים, תרבות, ספורט, הינוך, חברות נוער, אלפי תמונות, אלפי שקופיות, מאות קלטות שהברים רואיינו, תקליטורים בכל הנושאים (אהוד טל העביר במשך שנה את צילומי הווידאו מהקלטות לתקליטורים, ועל כך מגיע לו כל הכבוד). כמו-כן ישנם תיקים אישיים של כל החברים, ותיקים אישיים של החברים שנפטרו – וכן הלאה. דגש מיוחד הושם על שדרוג הארכיון למאה ה-21 על-ידי מחשוב, כאשר המטרה היא לאפשר חיפוש ומציאת מסמך שיש בו עניין. ועדיין חסר מידע וחסרים חומרים. המידע שחסר הוא תרומתם של החברים לגבעת חיים, בעבודה, הינוך, חברה, תרבות, יצירה, עשייה, פעילות תנועתית, תפקידים וכו'. בשביל להשלים את החסר, שהוא משמעותי ביותר בהיסטוריה של הקיבוץ, אני מזמינה את החברים להביא לארכיון חומרים מכל הסוגים: סיפורים, מכתבים, תמונות, עבודות שורשים, ציורים, עבודות יד וכו'. אפשר להתחיל כך:

מקום עבודה..... בשנים (בערך).....
 תפקיד..... שליחות..... בשנים (בערך).....

החברים מוזמנים לביקור בארכיון, בתיאום. עירית פטרוקובסקי-ארכיון